

Innhold:

- **Behandling av daugras om våren i frøenga**
- **Pussing av jordekanter for pollinerende insekter**

Til alle frøavlere

Så snart snøen går av engene kan det være aktuelt å starte med de første dyrkingstiltakene, behandling av daugras.

Noen andre mer langsiktige tiltak er også aktuelle før veksten er i gang, behandling av jordekanter som er i ferd med å gro igjen med kratt,

der bør det heller være voksested for blomstrende vegetasjon.

Behandling av daugras om våren i frøenga

Daugraset hemmer planteveksten både ved at det isolerer slik at jorda ikke varmes så raskt opp og det hindrer lys ned til de nye skuddene. Daugras kan fjernes ved å kjøre en halmsnitter eller beitepusser over enga. Er graset høgt kan en også bruke slåmaskin og kjøre graset vekk. Et alternativ er også å brenne graset (dersom det er tillatt i kommunen). Etter mye snø kan daugraset ligge flatt slik at det ikke lar seg snitte, slå eller brennes, da er det en mulighet å kjøre med ei rive som river det mer opp.

Hvilken behandling tåler de forskjellige artene?

Forsøk med vårbehandling er gjennomført i flere arter, i noen av forsøkene er det sett på kombinasjoner med høst- og vårbehandling. Hvordan de forskjellige artene reagerer på behandlingen er svært forskjellig.

Engsvingel er den arten hvor en mest konsekvent har fått positive utslag for vårbehandling av daugraset. Det forutsetter selvfølgelig at det er daugras av betydning. Vårbrenning ved vekststart ga en meravling på ca 20 %, men dersom brenninga ble utsatt 7-10 dager ble det ikke oppnådd meravling. Slått eller bruk av halmsnitter/beitepusser gav en meravling på ca. 14%, denne meravling hadde en også om tidspunktet ble utsatt i 7-10 dager.

Timotei tåler vårbrenning dårlig, med avlingstap på 19 % i middel for 7 forsøk 2001-2003 der halmen ble fjernet om høsten. Dersom det lå mye og lang halm igjen, førte dette til en større skade, 25% tap, da ville vårbrenning vært et bedre alternativ, om enn ikke ideelt.

Raigras tåler også vårbrenning dårlig. 2006-2009 ble det gjennomført 3 forsøk på dette. I to av forsøkene ble daugras brent, dette førte til ca. 17% avlingstap. I et forsøk ble daugraset snittet om våren, dette førte ikke til avlingstap, men heller ikke til avlingsøkning.

Engkvein skal ikke brennes om våren. I et felt i 2004 ble det gjennomført forsøk med forskjellig halmbehandling. Vårbrenning førte til avlingsreduksjon, særlig stor var avlingsreduksjonen om det var mye masse fra fjorårets frøhalm tilbake i enga.

Strandrør må ikke pusses om høsten og kan ha svært store mengder daugras om våren. Forsøk med forskjellig vårbehandling med slått/snitting og brenning ble undersøkt i tre forsøk, 2008-2009. I to av tre forsøk gav vårbrenning før vekststart følgende avlingsutslag for vårbrenning i forhold til ingen behandling: -5,6 kg/daa til + 10,7 kg/daa. Pussing med slåmaskin før vekststart gav i middel 5% større avling, mens bruk av halmsnitter ikke førte til noen avlingsutslag. Utsatt behandling ført til redusert

avling uansett type behandling. Svært sein behandling førte til at det nesten ikke ble produsert frøtopper.

Engrapp kan ofte ha mye daugras om våren, vårbrenning er testet med dårlig resultat.

Viktig for pollinering i rødkløver med mange humlearter, start tiltakene nå!

I pollineringsprosjekt, Polliclover som Norsk Frøavlerlag støtter med betydelige midler, har en funnet at det er viktig for pollineringen av rødkløver med mange arter humler. En fant også at en variert flora var gunstig for mangfoldet av humlene. Dessuten er det funnet at de viktigste områdene for humlene, utenom kløverfrøenga, er kantarealer. I hovedsak vil det si jordekanter av alle slag og kanter mot små veier, gårdsveier. Å sørge for gode forhold for humlene er et langsiktig arbeid, unngå tilgroing med kratt og unngå å sprøyte kantene med ugrasmidler og insektmidler. Pussing av kantene kan gjøres nå før vekstsesongen med traktormontert krattknuser.

Vi sender ut mer info etter hver om når og hvordan kantene bør behandles i vekstsesongen.

Jørn Ketil Brønstad	Norsk Landbruksrådgiving Nord-Trøndelag	959 04 768
Silja Valand	Norsk Landbruksrådgiving Østafjells	900 89 399
John Ingar Øverland	Norsk Landbruksrådgiving Viken	958 80 143
Trond Gunnarstorp	Norsk Landbruksrådgiving Øst	481 63 082
Astrid Gissinger	Norsk Landbruksrådgiving Agder	917 63 115
Stein Jørgensen	Norsk Landbruksrådgiving Innlandet	991 60 503